

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1XOboE/6/2019
Identifikačné číslo spisu: 2306206533
Dátum vydania rozhodnutia: 13.12.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2306206533.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, proti povinnému A. H., narodenému X. M. XXXX, bytom vo S. Č.. XX, o vymoženie 836,48 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 13Er/536/2006, o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 10CoE/436/2013-55 z 19. novembra 2013, takto

rozhodol:

I. Konanie o odvolaní oprávnenej z a s t a v u j e.

II. Povinnému n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 13Er/536/2006-35 z 19. februára 2013 vyhlásil exekúciu vedenú na podklade exekučného titulu (notárskej zápisnice), ktorý bližšie špecifikoval v odôvodnení uznesenia za neprípustnú a zároveň ju zastavil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že oprávnenu predložená notárska zápisnica nie je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 ods. 2 písm. c/ zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom v čase rozhodovania súdu (ďalej len „Exekučný poriadok“). Svoj záver založil na zistení, že vyhlásenie o uznaní záväzku a súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice uskutočnil advokát O.. H. G.Š. ako splnomocnený zástupca povinného, pričom splnomocnenie bolo súčasťou predtlaču zmluvy o úvere, na základe ktorej oprávnená poskytla povinnému úver. Uviedol, že v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a udelenia plnej moci O.. H.Á. G. dlh ešte neexistoval, preto ho povinný nemohol v danom čase uznať, resp. na realizáciu svojho práva splnomocniť tretiu osobu. Z uvedených dôvodov považoval súd prvej inštancie splnomocnenie za absolútne neplatné, v dôsledku čoho je notárska zápisnica spísaná s O.. G. právne neúčinná a nemôže byť podkladom exekúcie vedenej proti povinnému.

2. Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k.

10CoE/436/2013-55 z 19. novembra 2013 uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2014 (ďalej aj „Občiansky súdny poriadok“ alebo „OSP“). Ďalšími výrokmi zamietol návrh oprávnenej na prerušenie konania a povinnému ani súdnemu exekútorovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Návrh oprávnenej na prerušenie odvolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ OSP odvolací súd zamietol s odôvodnením, že oprávnenou navrhované prejudiciálne otázky sú irelevantné vo vzťahu k prebiehajúcemu konaniu a ich potenciálne zodpovedanie naň nemá reálny dosah. Ako nedôvodný zamietol odvolací súd tiež návrh oprávnenej na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP. Konštatoval, že z pohľadu dôvodnosti rozhodnutia bolo podstatné, že súd prvého stupňa sa na dostatočnej argumentačnej úrovni vypořiadal s otázkou akceptovateľnosti notárskej zápisnice ako exekučného titulu, resp. práve splnomocnenia, ktoré bolo obsahom zmluvy o úvere. Zmluva o úvere uzatvorená medzi účastníkmi konania má charakter spotrebiteľskej zmluvy (zmluvy o spotrebiteľskom úvere), pričom zmluvné dojednanie, podľa ktorého povinný splnomocnil advokáta O.. H. G. na spísanie notárskej zápisnice, najmä na uznanie jeho záväzku z úveru tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným exekučným titulom pre súdny výkon rozhodnutia alebo pre exekúciu na celý jeho majetok do výšky vzniknutej pohľadávky a jej príslušenstva, je podľa názoru súdu neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Odôvodnil to tým, že zmluvné dojednanie, ktoré prakticky neodvolateľne núti povinného poveriť O.. H. G. rozhodovaním o výkone celej exekúcie je dojednaním, ktoré spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa.

3. Proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave - vo výroku zamietajúcom návrh na prerušenie konania postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c/ OSP v spojení s článkom 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie - podala oprávnená odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP), napadnuté rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP) a je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Zo spisu vyplýva, že odvolanie oprávnenej bolo podané na Krajskom súde v Trnave 16. januára 2014. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany (§ 470 ods. 2 CSP). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 CSP).

5. S účinnosťou od 1. júla 2016 bol tiež novelizovaný Exekučný poriadok (zákonom č. 125/2016 Z.z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov), keď za § 9 boli vložené nové § 9a a § 9b, ktoré upravujú použitie ustanovení Civilného sporového poriadku v exekučnom konaní. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Podľa § 9a ods. 4 Exekučného poriadku, na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávnenej.

7. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Podľa odseku 2, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie

zastaví.

8. Jedným z neodstrániteľných nedostatkov procesných podmienok, ktoré spôsobujú, že súd musí konanie zastaviť, je nedostatok funkčnej príslušnosti (ktoréhokoľvek) súdu na prejedanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdov. Keďže oprávnená svoje odvolanie podala ešte 16. januára 2014 a podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 4 CSP platí, že konanie začaté do 30. júna 2016 na funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo, Najvyšší súd Slovenskej republiky svoju funkčnú príslušnosť na konanie o odvolaní oprávnenej skúmal v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase začatia odvolacieho konania. Dospel pritom k záveru, že nie je funkčne príslušný na prejedanie podaného odvolania oprávnenej a zároveň neexistuje zákonný dôvod na postúpenie veci inému (funkčne príslušnému) súdu.

9. Uvedený záver vyplýva zo znenia prvej vety § 201 OSP, v zmysle ktorej platilo, že účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Na konanie v prvom stupni boli v zmysle § 9 ods. 1 OSP zásadne príslušné okresné sudy. Krajské sudy rozhodovali ako sudy prvého stupňa: a/ v sporoch o vzájomné vyporiadanie dávky poskytnutej neprávom alebo vo vyššej výmere, než patrila, medzi zamestnávateľom a príjemcom tejto dávky podľa právnych predpisov o sociálnom zabezpečení, b/ v sporoch medzi príslušným orgánom nemocenského poistenia a zamestnávateľom o náhradu škody vzniknutej nesprávnym postupom pri vykonávaní nemocenského poistenia, c/ v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu alebo osôb požívajúcich diplomatické imunity a výsady, ak tieto spory patria do právomoci súdov Slovenskej republiky (§ 9 ods. 2 OSP). Krajské sudy boli tiež funkčne príslušné na rozhodovanie o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov (§ 10 ods. 1 OSP), zatiaľ čo Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodoval o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa (§ 10 ods. 2 OSP).

10. V zmysle procesnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 je teda Najvyšší súd Slovenskej republiky funkčne príslušný rozhodovať iba o tých odvolaniach, ktoré smerujú proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa. Prípady, v ktorých je rozhodnutie krajského súdu rozhodnutím súdu prvého stupňa, sú pritom zákonom taxatívne vymedzené (viď § 9 ods. 2 OSP).

11. Rozhodnutie krajského súdu o zamietnutí návrhu oprávnenej na prerušenie konania, vydané po začatí odvolacieho konania, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale je rozhodnutím krajského súdu ako súdu odvolacieho a takéto rozhodnutie nie je možné napadnúť odvolaním (§ 201 OSP a contrario). Vzhľadom k tomu, že funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na prejedanie odvolania oprávnenej nie je daná, Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu odvolacieho súdu zastavil bez toho, aby preskúmaval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia (§ 161 ods. 2 CSP).

12. Oprávnená z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o jej odvolaní muselo zastaviť a vznikla jej povinnosť nahradiť povinnému trovy tohto konania (§ 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP). Keďže však podľa obsahu spisu povinnému v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s článkom 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, povinnému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018, publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. R 72/2018).

13. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.